

Suuret mysteriot

Pekka Ervastian esitelmä 26.12.1915 Helsingissä
(Artikkeliksi järjestetyt muistiinpanot)

MYSTERIOT. II.

Mysteriot eivät ole ulkoaopittavia opinkappaleita, vaan elävää elämää, kuten viime kerralla koetettiin esittää. Ne ovat läksyjä, joita ihmisen täytyy oppia elävällä tavalla osataksaan niitä elämässä. Viime kerralla puhuttiin pienemmistä mysterioista, keksittiin niille deskriptiivisiä nimiä ja kutsuttiin niitä personallisen elämän, inhimillisen, maallisen viisauden ja kuoleman mysterioiksi, ja sanottiin samalla, että suuremmat mysteriot ovat elämän mysterioita, kristusmysterioita, jumalallisen viisauden mysterioita, jotka elämään vievät. Viime kerralla koetettiin myös näyttää, että mysteriot, joita opetetaan ihmiselle järjestelmällisesti salaisissa kouluissa, elävinä todellisuuksina koskettavat inhimillistä elämää siksi läheltä, että ihmisen ei tarvitse käydä muuta koulua kuin elämän joutuakseen tekemisiin mysterioitten kanssa. Niinikään puhuttiin niistä läksyistä, joita ihmisen tulee oppia voidakseen itsetietoisesti ottaa osaa pienempiin mysterio-opetuksiin; niitä oppiessaan hän jo tietämättään käy mysteriokoulua. Nämä läksyt ovat rakkauden ja kärsimyksen läksyt. Kun näet ihminen osaa kärsiä iloisella mielellä ja ottaa kärsimyksen vastaan luonnollisena asiana, hän oppii niin sanottua „helvetin läksyä“. Kun hän taas oppii personallisen rakkauden salaisuuden, joka on siinä, että hän rakastaa sitä, jota hän rakastaa, että hänen rakkautensa on alati juokseva ja uudistuva vesi, alati uhrautuva ja siunausta uhkuva sydän, silloin hänelle

avautuu tie personalliseen onneen ja hän oppii niin sanottua „taivaan läksyä“.

Sanottiin myös, että ihminen ei voi oppia suurempien mysterioitten läksyjä, ennenkuin hän on sulattanut itseensä pienempien opetukset. Tätä väitettä ei ole käsitettävä niin, että suuremmat mysteriot, Kristusmysteriot, olisivat kokonaan ulkopuolella jokapäiväistä elämäämme, ennenkuin olemme pienempiä mysterioita läpikäyneet. Elämässä, kuten luonnossakin, kaikki kulkee limittäin, ja siksi voimme koska tahansa joutua kosketuksiin suurempien mysterioitten kanssa; elämän aarteistot eivät ole keltään väkinäisesti suljetut, jokainen voi tulla osalliseksi luonnon voimasta. Mutta emme saata syventyä Kristusmysterioihin itsetietoisesti, uudestisyntyneen ihmisen tavalla, ennenaikaisesti. Käyttämällä toista kieltä sanoisimme, ettemme voi suorittaa vihkimyksiä, ennenkuin olemme kulkeneet valmistavan tien.

Tänään tahdomme luoda itsellemme kuvan suuremmista mysterioista. Jos pienemmät ovat kuoleman mysterioita, ovat suuremmat todella elämän mysterioita sangen merkillisellä tavalla. Muistakaamme, mitä eräs mestari sanoi: „nyt on otollinen hetki.“ Mitä tämä merkitsee? Mysterioitten kannalta sillä on erityinen merkitys. Se merkitsee, että jokaisen ihmisen fyysillinen elämä on hänelle kallis. Sen kaikki myöntävät, vaikka sillä tavallisesti puolustetaan ihmisen itsekkyyttä. „Mikä on ihmiselle kalliimpaa kuin hänen personallinen elämänsä, josta hän ei tahdo luopua, vaan jota hän tahtoo säilyttää viimeiseen saakka!“ Tämä käsitys ei tunge asian ytimeen. Sanoissa „nyt on otollinen hetki“ on mestari paljastanut elämän salaisuuden: tässä maallisessa elämässä on Kristusmysterioitten otollinen aika; sitä ei ole kuoleman jälkeen. Jos ei ihminen tässä maallisessa elämässä tule suurempiin mysterioihin, ei hän pääse niistä osalliseksi kuoleman jälkeen. Pienempiä mysterioita oppii kuoleman

jälkeen. Jos ihmisen on onnistunut välttää kärsimystä elämässä, hän joutuu siihen kuoleman jälkeen. Jos ihminen on eläissään onnettomasti rakastunut tai epäillyt rakkauden puhdistavaa voimaa, saa hän ainakin kuoleman jälkeen nähdä, miten ihanaa rakkaus on. Mutta suurempia mysterioita ihminen ei voi oppia kuoleman jälkeen. Niille on nyt otollinen hetki, ja koska suuremmat mysteriot ovat „ikuisen elämän“ mysterioita, ei ihminen pääse „ikuiseen elämään“ kuoleman jälkeen. Tavallisesti käsitetään, että kuolemaa seuraa „ikuinen elämä“, mutta niin ei ole.

Tämä selviää paremmin, jos koetamme kuvata suurempia mysterioita käytännöllisesti, niiden ihmisten kannalta, jotka joutuvat niihin. Läksyjä on useampia, mutta voimme kääntää huomiomme etupäässä kahteen ja kutsua niitä „minuuden kaikkiallisuuden“ ja „yksilöllisyyden iankaikkisuuden“ läksyiksi. Suuremmissa mysterioissa joudumme näet tekemisiin äärettömyyden kanssa. Ei ole ihminen enää rajotettu, vaan ääretön. Minuuden kaikkiallisuuden läksy on silloin samaa kuin oppia mestaria tuntemaan, tulla Kristuksen yhteyteen ja tuntea häntä objektiivisesti. Yksilöllisyyden iankaikkisuuden läksy on oppia tuntemaan Kristus subjektiivisesti. Kun ensin ajattelee tätä „objektiivisuutta“, ja „subjektiivisuutta“, tuntuu kuin pitäisi käyttää nimityksiä päinvastaisessa järjestyksessä, niin että minuuden kaikkiallisuutta kutsuttaisiin Kristuksen subjektiiviseksi tuntemiseksi ja yksilöllisyyden iankaikkisuutta hänen objektiiviseksi tuntemisekseen, mutta asia onkin päin vastoin.

Vaikka nämä ovat syviä ja vaikeatajuisia asioita, jos niitä ei ole kokenut, ovat ne käytännössä luonnollisia ja yksinkertaisia. Mitä tarkoittaa minuuden kaikkiallisuuden läksy eli Kristuksen objektiivinen tunteminen? Kyllähän teoriassa tiedämme mitä mestari on tai mitä Kristuksella tarkotetaan,

mutta miten ihminen voi oppia tuntemaan mestarin?

Nyt tiedämme, että joillakin ihmisillä saattaa olla visionereja, näkyjä mestarista ja Kristuksesta; näitä ihmisiä on teosofien kesken ja ulkopuolella T. S:n. He saattavat nähdä mestarin elävänä, ei niinkuin kuvassa. He voivat vaipua syvään rukoukseen ja silloin kuulla esim. mestari Jeesuksen puhuvan tai nähdä hänet. Eräs vanha täti-vainajani sanoi minulle kerran: „minä tiedän, että Jeesus on kuollut ristinpuulla meidän syntiemme sovitukseksi.“ Mistä täti sen tietää? kysyin. „Olen sen nähnyt.“ Hänen äänensä värähtelystä ymmärsin jo silloin, että hän oli sen nähnyt. Hän oli nähnyt Jeesuksen ristinpuulla, ja on toisia ihmisiä, jotka ovat nähneet samoja tai toisenlaisia näkyjä mestareista. Voimme syystä kysyä, eikö tämä ole mestarin ulkokohtaista eli objektiivista tuntemista? Jyrkkä vastaus kuuluu: ei. Se ei ole mestarin objektiivista tuntemista. Nämä näkemiset ja kuulemiset kuuluvat pienempiin mysterioihin. Mestarin tunteminen suurempien mysterioiden valossa on toista laatua.

Mitä Kristuksen objektiivinen tunteminen on ja miksi tämä nykyinen elämämme on „otollinen aika“, se selviää meille vasta silloin, kun todella ymmärrämme kuolemanjälkeistä elämää. Kun näet ihminen on „kuollut“, kun hänellä ei ole tätä fyysillistä ruumista, on hän psykologisesti sangen merkillisessä asemassa. Aineellista tomumajaamme pidetään vankilana, mutta joskin se jossain määrin on vankila, on se merkillinen suoja ihmiselle ja oppimisen paikka. Se on aivankuin silmälasit ihmiselle, joka ei muuten näe. Tämä fyysillinen ruumis on meille niin tärkeä, että ilman sitä olemme mysteriokannalta sangen onnettomia. Missä tilassa on ihminen, kun hänellä ei ole fyysillistä ruumista? Hän on puettuna astraliseen käyttövälineeseen, sanotaan. Tämä „astraliruumis“ ei ole aineellinen niinkuin karkea ruumis. Ero kuvastuu esim. seuraavasta seikasta. Fyysillisessä ruumiissa

ihmisellä on viisi aistia, mutta astraliruumissa ei ole samanlaisia aistimia. Aistillinen havaintokyky on, mutta astraliruumiilla ei ole silmää tai muuta aistia, koko käyttöväline on yhtenä aistina. Astralinen ihminen aistii koko käyttövälineellään. Nyt tavallinen vainaja ei osaa vapaasti käyttää astraliruumistaan. Hänen tajuntansa on sidottu siihen käsitykseen, jonka hän tuo mukanaan fyysillisestä elämästä, että ihminen ei osaa aistita muuten kuin viidellä aistimella. Sentähden hänellä on astraliset silmät, korvat j. n. e., jotka rajottavat hänen havaintokykyään astralisesti katsoen. Voimme kuvata asiaa myös näin: astraliruumis on de jure rajattomasti värähtelykykyinen, mutta de facto se osaa värähdellä ainoastaan sillä tavalla, johon ihminen on sitä totuttanut. Se osaa siis vastata näkymättömässä maailmassa ainoastaan niihin värähtelyihin, jotka ovat sopusoinnussa sen oman värähtelyluvun kanssa, mutta on kuuro muille värähtelyille. Suurin osa henkimaailmaa on sille siis lukittu kirja.

Kuvitelkaamme nyt seisovamme henkimaailmassa jonkun vainajan vieressä. Huomaako hän meitä? Hän ei huomaa meitä ollenkaan, jos emme aseta ruumistamme värähtelyyn, joka on sopusoinnussa hänen astraliruumiinsa värähtelyn kanssa. Hän ei meitä näe, vaikka hänellä on silmät päässä. Mutta jos ajattelemme esim. kaunista fyysillistä auringonlaskua ja annamme ajatuksemme liidellä hänen luokseen, niin hän sen näkee, koska hän on nähnyt auringonlaskuja maan päällä, vaikkakaan ei aivan samanlaisena kuin on meidän ajatuskuvamme. Jos esim. liitämme kuvaamme joitakin erittäin kauniita astralisia värejä, ei hän niitä näe. Otetaan vielä toinen tapaus. Jos seisomme vainajan edessä ja ajattelemme taikka oikeastaan puhumme ja sanomme: koeta miettiä, mitä on hyvyys, ei hän kuule mitään, jos hän on ihminen, joka ei ole eläissään vaivannut päätään filosofisilla

ongelmoilla. Mitä meidän nyt on tehtävä, että tulisimme ymmärretyiksi? Ajattelempa situatSIONIA, jossa toinen ihminen on toiselle hyvä, ja asetamme tämän konkreettisen kuvan hänen eteensä. Jos hän nyt on hyväsydäminen ihminen, astuu kuva hänen auraansa ja hän riemastuu siitä. Mutta ehkei kuva tule hänen auraansa sellaisena kun me sen ajattelimme, vaan ehkä se herättää hänessä muiston maallisesta tapahtumasta, jossa hän itse oli auttajana; hyvän tunteen se kaikissa tapauksissa tuo mukanaan.

Astralimaailmassa vainaja ei voi astua omien käsitystensä ja muistojensa ulkopuolelle. Hän ei voi tajuta uutta. Se näennäinen uusi, minkä vainajat havaitsivat, on vain maallisten odotusten toteamista. Uskovaiset kristityt vainajat saattavat kyllä henkimaailmassa kohdata Jeesusta ja kuulla hänen opettavan, mutta tämän astralisen Jeesuksen opetukset käyvät silloin samaan suuntaan kuin maallisen papin tai saarnaajan. Ainoastaan siinä määrin kuin vainaja tässä elämässä on käynyt mysterio-koulua ja koettanut oppia kärsimään ja rakastamaan, ainoastaan siinä määrin on hänen maalliseen olemukseensa liitetty ainesta, joka antaa hänen jonkun verran edistyä kuolemanjälkeisessä elämässä.

Kirjassa „Hiljaisuuden Ääni“ sanotaan: „älä etsi opettajaa oppimisen salista“, s. o. älä etsi opettajaa astralitasolta, älä etsi opettajaa ulkopuolelta itseäsi. Ihminen etsii opettajaa ulkopuolelta itseään, silloin kun hän etsii astralista opettajaa, ja astralinen opettaja ei voi opettaa mitään uutta. Jos tahtoo oppia mestaria tuntemaan, täytyy avata itsensä ja antaa mestarin astua sisään. Tämä ei ole mahdollista kuoleman jälkeen. Fyysillinen ruumis yksin on olemukseltaan siksi maagillinen käyttöväline, että se antaa meidän olla subjektiivisia ja objektiivisia samalla kertaa. Fyysisessä maailmassa vallitsee ero subjektiivisen ja objektiivisen välillä; tässä maailmassa voimme ottaa opetusta ylhäältä päin; tässä

maailmassa voimme avata sydämemme ja henkemme niin, että mestarien elämä saattaa valua meihin ja me siten joudumme tekemisiin mestarin kanssa ja tunnemme hänet. Jos me „näemme“ mestarin, emme vielä tunne häntä. Mutta kun mestarin tajunta koskettaa meitä ja hänen henkensä valuu meidän sydämiimme ja aivoihimme, silloin me tunnemme hänet. Tämä on „minuuden kaikkiallisuutta“, sillä tätä kokiessa huomaamme, että minuutemme ei ole sidottu personalliseen olentoomme vaan on kaikkialla; toteamme, että juuri me olemme kaiken takana; me olemme se rakkaus, joka kaikkia rakastaa; me olemme se Kristus, joka kaikissa kärsii. Tämä salaisuus on suljettu ihmiseltä kuoleman jälkeen, ellei hän ole avannut akkunaa sille jo eläessä, sillä ainoastaan maallisessa elämässä on ihmisen mahdollista nousta mestarin tajuntaan. Sentähden „minuuden kaikkiallisuuden“, läksy on sama kuin Kristuksen objektiivista tuntemista. Ainoastaan silloin kun tässä ruumiillisessa elämässä hänen voimansa on valunut meihin, tunnemme hänet sellaisena kuin hän on.

Toinen läksy on „yksilöllisyyden iankaikkisuus“. Meidän personallinen elämämme on kuolevaista ja haihtuvaa, ja me kysymme: milloin alkaa ikuinen elämämme? Kuinka paljon voimme elää ikuista elämää?

Tässä ilmenee nyt elämän laki, joka tekee jälleensyntymän välttämättömäksi. Useimmat ihmiset tuntevat nuoruudessaan merkillisiä aavistuksia. Kun heidän sielunsa on puhdas, silloin he näkevät edessään ihanan elämän, jota tahtoisivat elää, tehtävän, jota tahtoisivat täyttää. Kuta selvempi tämä ikuisuuden aavistus on, sitä enemmän se pukeutuu tämän muotoon: „huomaan, että minulla on aivan toisenlaiset käsitykset elämästä kuin muilla. Tahdon näyttää, että totuus, oikeus ja kauneus on toisaalla kuin muut sen näkevät.“ Kun ihminen on tullut vanhemmaksi, haihtuvat nämä ihanteet. Hän tavoittelee samaa kuin muut, ja hänestä

maanpäällinen elämä tämmöisenään on sängen tyydyttävä; ainakin hän ajattelee, että ne velvollisuudet, jotka on asetetut hänen eteensä, välttämättä ovat hänen suoritettavansa.

Mutta nuoruuden haaveessa piilee syvä elämän laki, sillä siinä joutuu ihminen tekemisiin yksilöllisyytensä iankaikkisuuden kanssa. „Sinä olet minä“, sanoo hänelle hänen sisin yksilöllinen itsensä. „Elä niinkuin minä neuvon, niin olet osallinen minusta ja minun elämästäni.“ Mutta sitten tuo korkeampi minä haihtui, kun ei ihminen ollut uskollinen sen kutsulle. Jälleensyntyminen on nyt siinä, että ihmiselle yhä uudelleen tarjotaan tilaisuus kuunnella sisimpänsä ääntä, kunnes hän jo nuorena alkaa elää jumalallisen yksilöllisyytensä iankaikkista elämää, kunnes hän jo nuorena sanoo: „tätä tietä minä kuljen“, ja sitten kulkee sitä tietä. Kun ihmisen henkinen elämä itsetietoisena alkaa jo nuorena, silloin hän joutuu tekemisiin suurempien mysteroitten kanssa. Maailmalla ei ole mitään valtaa hänen ylitsensä ja hän alkaa vapautua jälleensyntymästä. Vaikka hän vielä syntyy monta kertaa uudelleen tänne, on kuoleman valta murrettu ja hänelle paljastuu kuolevaisen elämän takana oleva yksilöllisyyden iankaikkisuus.

Minuuden kaikkiallisuus on rajaton sääli; yksilöllisyyden iankaikkisuus on ääretön rohkeus.

Kun ihminen on voittanut kärsimyksen ja tullut rohkeaksi, kun hän on voittanut onnen ja tullut sääliväksi, silloin suurempien mysteroitten ovet ovat hänelle avautuneet ja Kristuselämä on hänessä puhjennut.

P. E.

H. R:n muistiinpanojen mukaan.